

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Vyhľadka Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o protipožiarnej bezpečnosti pri výstavbe a používaní objektov, v ktorých sa používajú horľavé kvapaliny

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/66>

Materiál v pripomienkovom konaní do 13.03.2025

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Ministerstvo vnútra SR predkladá materiál do medzirezortného pripomienkového konania ako iniciatívny návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Základným cieľom návrhu vyhlášky je zosúladienie členenia horľavých kvapalín s klasifikáciou horľavých kvapalín uplatnenou v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie“). Nariadenie ustanovuje klasifikáciu horľavých kvapalín do troch kategórií. Uvedená klasifikácia je odlišná od súčasného členenia horľavých kvapalín do štyroch tried nebezpečnosti podľa aktuálne platnej vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 96/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov (ďalej len „vyhláška o horľavých kvapalinách“). Medzi klasifikáciou horľavých kvapalín podľa nariadenia a členením horľavých kvapalín podľa vyhlášky o horľavých kvapalinách nie je možné uplatniť prevodovú tabuľku z dôvodu odlišných kritérií klasifikácie, na základe ktorej by sa príslušná trieda nebezpečnosti zmenila na kategóriu. Návrh vyhlášky taktiež komplexne upravuje požiadavky protipožiarnej bezpečnosti stavieb a priestorov, v ktorých sa používajú horľavé kvapaliny, ktoré neboli riešené v platnej vyhláške o horľavých kvapalinách a nie sú upravené ani v iných všeobecne záväzných predpisoch, napr. čerpace stanice kvapalných palív a alternatívnych palív, výroba, skladovanie a manipulácia s liehom a požiadavky na potrubné vnútroareálové rozvody s horľavými kvapalinami.

Návrh vyhlášky má nadobudnúť účinnosť dňa 08.08.2025

Postoj RÚZ k materiálu

Základným cieľom návrhu vyhlášky je zosúladienie členenia horľavých kvapalín s klasifikáciou horľavých kvapalín uplatnenou v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie“). Návrh vyhlášky taktiež komplexne upravuje požiadavky protipožiarnej bezpečnosti stavieb a priestorov, v ktorých sa používajú horľavé kvapaliny, ktoré neboli riešené v platnej vyhláške o horľavých kvapalinách a nie sú upravené ani v iných všeobecne záväzných predpisoch, napr. čerpace stanice kvapalných palív a alternatívnych palív, výroba, skladovanie a manipulácia s liehom a požiadavky na potrubné vnútroareálové rozvody s horľavými kvapalinami.. RÚZ predkladá k návrhu nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k § 1, odsek 1, písmeno c)

Nie je celkom zrejmé, čo sa v tomto spojení považuje za výrobný priestor na stáčanie horľavých kvapalín. Na čerpacej stanici nemusí ísť o výrobný priestor.

Medzi vymedzenými pojmami v §2 sa nachádza v písmene m) miestom na stáčanie priestor vrátane technologických zariadení, ktoré slúži na vyprázdňovanie prepravných obalov, cisternového vozidla a cisternového vozňa.

Navrhujeme zosúladienie pojmov.

2. Zásadná pripomienka k § 2, písmeno e)

Navrhujeme upraviť znenie takto:

„e) prevádzkarňou je stavba alebo jej časť, alebo viac stavieb, prevádzkový súbor alebo celok, ktoré tvoria pracovisko alebo otvorené technologické zariadenie oddelené od inej časti hraničnými uzatváracími armatúrami, v ktorých sa používajú¹¹⁾ horľavé kvapaliny s objemom väčším ako je uvedené v ...“

Odôvodnenie:

Zo znenia nie je celkom jasné, či prevádzkareň môže tvoriť aj viac stavieb. Na jednom pracovisku, na jednom otvorenom technologickom zariadení môže byť aj viac stavieb, konkrétne jedno technologické zariadenie zapojené do technologického celku môže byť aj samostatnou stavbou (má osobitné číslo stavebného objektu SO).

Odkaz na Prílohu č. 1 je zrejme chybný, lebo pojednáva iba o množstvách horľavých kvapalín iba kategórie 2 a kategórie 3. Uvedené by sa mohlo vykladať iba tak, že prevádzkareň je určená iba pre horľavé kvapaliny kategórie 2 a kategórie 3.

3. Zásadná pripomienka k § 2, písmeno q)

Navrhujeme úpravu textu: na „zabránenie prenesenia požiaru“ odstrániť.

Odôvodnenie:

Bezpečnostná vzdialenosť sa nezaobrá tepelnými účinkami požiaru. Tými sa zaoberajú odstupové vzdialenosti.

4. Zásadná pripomienka k § 4

Navrhujeme, aby sa označovali iba skladovacie nádrže.

Odôvodnenie:

Z paragrafu §4 a v kontexte §5 vyplýva povinnosť označovať aj prevádzkové nádrže, ktoré sú súčasťou technologických zariadení, ale aj premiestniteľná nádrž.

5. Zásadná pripomienka k § 5

Navrhujeme zosúladiť terminológiu v jednotlivých paragrafoch

Odôvodnenie:

Tento paragraf ponúka rôzne typy nádrží, čo je v rozpore s pojmom uvedeným v §2 d) nádržou uzavretý priestor alebo otvorený priestor určený na skladovanie alebo na ukladanie horľavých kvapalín. Prevádzková nádrž napr. nie je určená na skladovanie, zabezpečuje prevádzkyschopnosť technologického zariadenia.

6. Zásadná pripomienka k § 6 odsek 5

Navrhujeme bližšie technicky (konštrukčne) špecifikovať ako sa majú uzávery vyhotovovať, ale uvádzať odkazom na technickú normu, podľa ktorej sa majú uzávery vyhotovovať.

Odôvodnenie:

Nie je jednoznačné o aký protiplameňový uzáver má ísť.

Rovnaký uzáver je navrhovaný (je použitý rovnaký pojem) pri § 10 Záchytná nádrž prevádzkarne a havarijná nádrž prevádzkarne (14) Prepojenie nádrží podľa odseku 13 musí byť vybudované neprerušným prepojovacím potrubím cez protiplameňový uzáver.

Má ísť zrejme o dva rôzne uzávery.

7. Zásadná pripomienka k § 10 odsek 2, písmená a) a b)

Navrhujeme formuláciu upraviť.

„(2) Havarijná nádrž musí mať taký objem, aby zachytila najmenej

a) objem horľavej kvapaliny v technologickom uzle; za technologický uzol sa považuje súbor technických zariadení a technologických zariadení vybavený uzáverom umiestneným pred vstupom do uzla a pri výstupe z uzla, ktorý samočinne preruší dodávku horľavých kvapalín pri zmene technologických parametrov, alebo

- b) 60 % horľavých kvapalín, ktoré sú v súbore technologických zariadení, alebo sa doň privádzajú počas
1. piatich minút, ak je súbor technologických zariadení vybavený uzáverom umiestneným pred vstupom do prevádzkarne, ktorý samočinne preruší dodávku horľavých kvapalín, ak sa zmení ich objem, tlak alebo teplota oproti ustanoveným hodnotám,
 2. 15 minút v ostatných prípadoch.

Navrhujeme doplniť vetu: Brať do úvahy hodnotu reálnu a brať do úvahy prípady, alebo typy prevádzkarní, kde zachytenie havarijného objemu je riešené špecificky, napr. odlučovače ropných látok, chemická kanalizácia, slopový systém a pod.

Navrhujeme zosúladiť aj požiadavky na uzáver.

Navrhujeme uviesť, či sa za technologické zariadenie považuje aj prepravný obal, mobilný zásobník alebo nádrž.

Odôvodnenie:

Časť z písmena a) alebo v technologickom zariadení s najväčším objemom horľavej kvapaliny si obsahovo odporuje s písmenom b).

Zároveň v písmene a) je uvedená požiadavka na uzáver: uzáverom umiestneným pred vstupom do uzla a pri výstupe z uzla, ktorý samočinne preruší dodávku horľavých kvapalín pri zmene technologických parametrov.

V písmene b) je požiadavka na uzáver mierne odlišná: uzáver umiestneným pred vstupom do prevádzkarne, ktorý samočinne preruší dodávku horľavých kvapalín, ak sa zmení ich objem, tlak alebo teplota oproti ustanoveným hodnotám,

Za technologické zariadenie sa tu myslí aj prepravný obal, mobilný zásobník alebo nádrž?

8. Zásadná pripomienka k § 10 odsek 8

Navrhujeme ustanovenie upraviť tak, aby kanalizácia a následne technológia na spracovanie vytečených horľavých kvapalín mohla tvoriť zároveň havarijnú nádrž.

Navrhujeme text upraviť:

(8) Havarijná a záchytná nádrž môže byť napojená na kanalizáciu vtedy, ak je kanalizácia určená na odvádzanie chemicky znečistených vôd a vybavená odlučovačom ropných látok alebo iným zariadením na spracovanie ropných látok a horľavých kvapalín.

Odôvodnenie:

Z uvedeného znenia vyplýva, že kanalizácia nemôže byť považovaná za havarijnú nádrž.

Bod b) nemá zmysel, nakoľko kvalitu znečistených vôd pre príslušný typ kanalizácie zabezpečuje práve dizajn odlučovača ropných látok.

9. Zásadná pripomienka k § 10 odsek 14

Navrhujeme uviesť odkazom na normu, podľa ktorej by mal byť uzáver konštruovaný. Pri výklade Vyhlášky nemusí byť celkom zrejmé, čo sa myslí pod pojmom „protiplameňový uzáver“.

10. Zásadná pripomienka k § 11 odsek 7

Túto požiadavku ustanovenia navrhujeme upraviť tak, aby boli odstupňované požiadavky na požiarne odolnosti od R15 až po R180 podľa stanovených kritérií (typov požiarnych scenárov) a umožnené použitie predpisov zohľadňujúcich požiarne scenáre. Napr. podľa metodiky API 2218.

Odôvodnenie:

Na nosné konštrukcie technologického zariadenia môžu mať vplyv rôzne nežiadúce udalosti vznikajúce z rôznych typov požiarov. Na základe horľavých látok a prevádzkových parametrov môžu vznikať rôzne scenáre požiaru (v závislosti od ich dĺžky trvania, intenzity horenia, výskytu iných sprievodných javov ako tlakové prejavy, výbuch)

11. Zásadná pripomienka k § 14 odsek 6 a 7

Navrhujeme bod vzplanutia nahradiť kategóriami 2 a 3. Nahradenie kategórií bodom vzplanutia je máťúce.

12. Zásadná pripomienka k § 16

Navrhujeme, aby ochrana pred výbuchom bola ponechaná na spracovateľoch protivýbuchovej ochrany, v písomnom dokumente o ochrane pred výbuchom, ktorý sa riadi ustanoveniami iných predpisov. Alebo navrhujeme rozpracovať ochranu pred výbuchom detailnejšie, nakoľko otvorené technologické zariadenie je zdrojom nebezpečenstva.

Odôvodnenie:

Paragrafové znenie navrhuje iba jednu možnosť ochrany pred výbuchom – výfukovú plochu pre stavebnú konštrukciu.

Limitné množstvo 10 m³ je zrejme preklepom, pretože v predchádzajúcich predpisoch je to 100 m³.

13. Zásadná pripomienka k § 24

Navrhujeme doplniť znenie o požiarom požiarneho rizika pre neuzatvorené sklady (krytý, otvorený, voľný).

Odôvodnenie:

V tomto §-e chýba ustanovenie o určení požiarneho rizika pre neuzatvorené sklady (krytý, otvorený, voľný).

14. Zásadná pripomienka k § 25

Navrhujeme upraviť znenie v zmysle, aby bola podlaha vyspádovaná z každého miesta priestoru do havarijnej nádrže.

Odôvodnenie:

Zvýšený prah môže byť prekážkou pri naskladňovaní sudov do skladu prostredníctvom vysokozdvížných vozíkov.

15. Zásadná pripomienka k § 28

Otvorené technologické zariadenie nie je skladoom a preto by bolo vhodné ho zaradiť k príslušným paragrafom.

16. Zásadná pripomienka k § 29 odsek 7

Bolo by vhodné špecifikovať a doplniť požiadavku, aby vetranie bolo spúšťané zvonka, pred otvorením dverí, resp. otvorením dverí by sa spustilo vetranie.

Odôvodnenie:

Môžu to byť priestory, kde je iba občasné pracovné miesto a priestor by tak nemusel byť vetrané nepretržite.

17. Zásadná pripomienka k § 34 odsek 8

Navrhujeme doplniť možnosť, alternatívu umiestnenia ovládacích a pripájacích prvkov na požiarne deliacu konštrukciu (s požiarou odolnosťou), ak by nebolo možné dodržať 1,5-násobok odstupovej vzdialenosti od nádrže.

Odôvodnenie:

Nie vždy je možné dodržať navrhovanú vzdialenosť, ochranu je však možné zabezpečiť aj iným vhodným spôsobom. Rovnako ako platí pri stavbách, ktoré sa nachádzajú v odstupovej vzdialenosti, aby boli chránené konštrukciou s požiarou odolnosťou, tak si myslíme, že ochrana sa dá zabezpečiť aj iným vhodným spôsobom.

18. Zásadná pripomienka k § 37 odsek 8

Článok je prakticky neuplatniteľný, žiadame ho vypustiť.

19. Zásadná pripomienka k § 37 odsek 10

Navrhujeme znenie detailnejšie technicky popísať.

Odôvodnenie:

Z uvedeného ustanovenia nie je zjavné, na aké úseky sa to vzťahuje.

20. Zásadná pripomienka k § 38 odsek 2

Požiadavku ustanovenia navrhujeme upraviť tak, aby bolo možné posúdiť a navrhnúť požiaru odolnosť ocelových konštrukcií podľa nebezpečenstva hroziaceho pre dané mosty a okolité stavby, v nadväznosti na určené požiarne scenáre. Na druhej strane, aby bolo umožnené navrhnúť potrubné mosty aj bez požiarnej odolnosti.

Odôvodnenie:

Uvedená hodnota nemusí nič hovoriť o požiarnej bezpečnosti nosných konštrukcií potrubných mostov.

21. Zásadná pripomienka k § 41 odsek 10

Navrhujeme doplniť aj možnosť manuálneho otvárania.

Odôvodnenie:

Nie je vždy možné dispozične zabezpečiť samočinný spôsob otvárania.

22. Zásadná pripomienka k § 46 až §52 (Siedma časť)

Navrhujeme, aby vyhláška zaujala postoj k nádržiam kvapalín do ostrekovačov.

Odôvodnenie:

V znení chýbajú ustanovenia týkajúce sa nádrží kvapalín do ostrekovačov.

23. Zásadná pripomienka k § 48 odsek 10

Navrhujeme neobmedzovať skladovaciu kapacitu takýmto jednostranným spôsobom. Myslíme si, že bezpečnosť čerpacej stanice sa doterajšími množstvami fliaš so skvapalneným uhlíkovodíkovým plynom nezníži.

Odôvodnenie:

Uvedené znenie chápeme, že obmedzuje skladovaciu kapacitu fliaš so skvapalneným uhlíkovodíkovým plynom na 200 kg. Terajšie kletky majú aj viac ako 200 kg.

24. Zásadná pripomienka k § 50 odsek 4

Danú situáciu navrhujeme riešiť alternatívnymi možnosťami, napr. dopravnou značkou „Zákaz vjazdu“ alebo dopravnými kužeľmi.

Odôvodnenie:

Zabezpečenie proti nežiadúcemu vjazdu vozidiel sa dá uplatniť aj inými mechanickými zábranami alebo značkami.

25. Zásadná pripomienka k § 51 odsek 2

Navrhujeme špecifikovať pojem „výdajný stojan“

26. Zásadná pripomienka k § 58 odsek 1 a 3

Uvedené znenie chápeme, že budú musieť byť samostatné prevádzkarne a sklady len pre horľavé kvapaliny kategórie 1. Čo obmedzuje skladovanie a vytvára potrebu vytvorenia ďalších priestorov pre horľavé kvapaliny kategórie 2 a 3. V praxi, pri používaní, výrobe horľavých kvapalín nie je možné takto prevádzkareň oddeliť. Uvedené by mohlo platiť, iba ak môžu byť súčasťou prevádzkarne aj horľavé kvapaliny kategórie 2 a kategórie 3.

27. Zásadná pripomienka k § 58 odsek 8

Navrhujeme znenie upraviť, aby nebolo takto stanovené obmedzenie pre množstvo horľavých kvapalín kategórie 1. Nevidíme prínos v oblasti požiarnej bezpečnosti v obmedzení množstva skladovania horľavých kvapalín kategórie 1.

Odôvodnenie:

Je to tu napísané všeobecne ako sklad, teda sa to môže vykladať aj ako otvorený sklad. V tomto prípade nie je dovolené prevádzkovať ani väčšie nádrže, ropné, benzínové.

28. Zásadná pripomienka k § 60

Nevidíme prínos v oblasti požiarnej bezpečnosti v znížení množstiev horľavých kvapalín vymedzenej kategórie. Požiaru bezpečnosť vieme zabezpečiť aj inými preventívnymi opatreniami.

Odôvodnenie:

Pre predajňu alebo sklad predajne na čerpacej stanici sú dovolené polovičné množstvá ako sa ukladajú doteraz a sú definované v terajšej Vyhláške č.96/2004 Z.z.. Čo by nám znemožňovalo predávať, dané množstvo je pre predajňu na čerpacej stanici nedostatočné.

29. Zásadná pripomienka k § 60

Nie je zjavné, či môže ísť oddelene o požiarne úsek predajne so skladoom, alebo o oddelený požiarne úsek skladu. Navrhujeme text upraviť, aby bolo jednoznačne umožnené skladovať uvedené množstvo pre sklad predajne a ukladať uvedené množstvom pre predajňu.

Odôvodnenie:

Ak by dané priestory boli požiarne oddelené, bolo by možné skladovať uvedené množstvo zvlášť v priestore skladu a ukladať zvlášť v priestore predajne.

30. Zásadná pripomienka k § 60

Za slová: „objem horľavých kvapalín“ navrhujeme vložiť slová: „okrem piva a vína“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme zosúladiť a precizovať predmetné ustanovenie v súlade s § 1 ods. 1 písm. e). V zmysle § 1 ods. 1 písm. e) sa ustanovuje, že návrh vyhlášky sa vzťahuje pre výstavbu a používanie výrobného priestoru s liehom alebo skladu liehu okrem piva a vína. V zmysle § 60 a v súvislosti s prílohou č. 1 sa ustanovujú najvyššie dovolené objemy horľavých kvapalín v predajni alebo v sklade predajne. Máme za to, že úmyslom predkladateľa nie je do týchto limitov započítavať taktiež započítavať pivo a víno, tak ako je to aj pri skladoch, ktoré presahujú dané objemy.

31. Zásadná pripomienka k § 65 odsek 2

Slová: „len do najbližšej rekonštrukcie“ navrhujeme vypustiť. Navrhujeme, aby sa na priestory s výskytom horľavých kvapalín v stavbách, ktoré boli vyhotovené a skolaudované podľa doterajších predpisov, vzťahovali ustanovenia § 63 a 64.

Odôvodnenie:

Rekonštrukcia nie je pre stavby a ich zmeny terminologicky definovaná, z čoho vyplýva právna neistota.

Z navrhovaného znenia vyplýva, že priestory s výskytom horľavých kvapalín bude potrebné zosúladiť s predmetným návrhom vyhlášky pri každej rekonštrukcii stavby, a teda aj takej, ktorá nesúvisí priamo s priestormi, v ktorých sa vyskytujú horľavé kvapaliny resp. aj takej, ktorej zmeny nemajú dopad na požiarne bezpečnosť daných objektov. Dané nastavenie návrhu vyhlášky považujeme za neprimerané nakoľko dotknuté subjekty, ktoré budú chcieť vykonať takéto rekonštrukcie núti zosúladiť dané priestory s návrhom vyhlášky, čo v konečnom dôsledku neúmerne predražuje vykonanie rekonštrukcie. V zmysle konzultácií, ktoré navrhovateľ vykonal s dotknutými podnikateľskými subjektmi vyplynulo, že takéto predraženie sa môže, podľa toho-ktorého prípadu, pohybovať v stovkách tisícoch až miliónoch eur.

32. Zásadná pripomienka k Prílohe č. 1

Najväčší objem horľavých kvapalín pre priestory s pôdorysnou plochou do 100 m² navrhujeme zvýšiť na 500 l, s plochou nad 100 m² do 500 m² navrhujeme zvýšiť na 1 000 l a priestory nad 500 m² do 1 000 m² navrhujeme zvýšiť na 1 500 l.

Odôvodnenie:

Navrhované nastavenie najväčších objemov horľavých kvapalín považujeme za diskriminačné vo vzťahu napr. k menším (podnikovým) predajniam, ktoré predávajú liehoviny. Tieto predajne by boli vystavené napr. väčším prepravným nákladom, nakoľko zásobovanie týchto predajni by muselo byť vykonávané v častejších intervaloch. Navrhované nastavenie bude mať taktiež negatívny dopad (najmä hospodársky) na takéto predajne, nakoľko v prípadoch väčších objednávok (napr. v prípade svadieb, hostín a iných príležitostí) nebudú vedieť uspokojiť dopyt zákazníka z dôvodu nedostupnosti požadovaného množstva tovaru.

33. Zásadná pripomienka k Prílohe č. 7

Príloha stanovuje, že horľavú kvapalinu kategórie 1 nemožno skladovať v nadzemnej nádrži. Navrhujeme znenie upraviť, aby nebolo takto stanovené obmedzenie pre množstvo horľavých kvapalín kategórie 1. Nevidíme prínos v oblasti požiarnej bezpečnosti v obmedzení množstva skladovania horľavých kvapalín kategórie 1.

Odôvodnenie:

V tomto prípade by nebolo umožnené prevádzkovať výrobu automobilových benzínov, ani zabezpečiť jej skladovanie vo väčších nádržiach (ropné, benzínové).

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/66>